Verslag van de vergadering van de statencommissie Bestuur, Europa en Middelen van 8 maart 2010

Aanwezig:
H.R.A.L. Klein Kranenburg (voorzitter), R.C. Robbertsen (CvdK), J. Binnekamp (gedeputeerde), mw. M. Haak-Griffioen (gedeputeerde), mw. A.H. Raven BA (gedeputeerde), mw.drs. F.M. Alsem (VVD), F. Bersch (SP), dr. R. Bisschop (SGP), mw.drs. W.A. Bodewitz (PvdD), mr. J.M. Buiting (CDA), mw.mr. K. Fokker (PvdA), C.J. van Kranenburg MA (ChristenUnie), drs. B. Nugteren (GroenLinks), mw. A.M.A. Pennarts-Pouw (GroenLinks), P.C. Pollmann (PvdA), drs. T.G.P.M. Ruijs (CDA), mw. Y. Smit (VVD), mw.drs. J.C.M. Versteeg (D66), drs. R.E. de Vries (D66)

Van ambtelijke zijde aanwezig:
L.C.A.W. Graafhuis (griffier), mw. G. van Weerd (verslag)

Afwezig:
dr. F.H. Barneveld Binkhuysen (VVD), mw.drs. R.K. Dik-Faber (ChristenUnie), mw. P. Doornenbal-van der Vlist (CDA), ir. T. Snyders (Mooi Utrecht)

---

1. Opening
De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

2. Ingekomen stukken
Memo gedeputeerde Haak: PS-motie Utrechtse Heuvelrug
Wordt voor kennisgeving aangenomen.

Memo Onderzoeksonderwerpen
De voorzitter deelt mede, dat suggesties schriftelijk bij de griffie kunnen worden ingediend.

Memo gedeputeerde Binnekamp: De EU na 2013
De voorzitter geeft het woord aan de heer Van den Barg voor een presentatie over dit onderwerp.

De heer Van den Barg gaat aan de hand van een powerpointpresentatie in op het onderwerp 'Op weg naar een Europese Begroting 2014 – 2020'. In het kader van deze EU-Begroting wordt gewerkt aan een interprovinciale visie.
De commissie beschikt over de handout van de presentatie. Kortheidshalve zij hiernaar verwezen.

De heer Bersch informeert wat hij zich moet voorstellen bij een betere transportinfrastructuur via uitbouw EU-kernnetwerk, of daar extra aandacht is voor water, weg of spoor en of daarin onderscheid wordt gemaakt.
De heer Van den Barg licht toe dat wordt bedoeld, dat de verschillende modaliteiten beter op elkaar worden afgestemd en benut. Het gaat om het hele pakket, waarbij gestreefd wordt naar een goede mix zodat transport zoveel mogelijk van de snelweg af kan worden gekregen.
Desgevraagd door de heer Bersch bevestigt spreker dat vooral wordt ingezet op benutting van de bestaande infrastructuur door middel van verbetering.

De heer Binnekamp is van mening dat in de presentatie kort en krachtig is aangegeven waar het om gaat bij de discussie binnen de P4 en de P12. Het gaat om de structuurfondsen, de thema's landbouw en cohesiebeleid, en de lobbyboodschappen die de P4 willen inzetten.

Spreker hoopt dat de commissie de inhoud kan onderschrijven dan wel aanvullingen daarop naar voren brengt.

Nadat de voorzitter de heer Van den Barg heeft bedankt voor zijn duidelijke presentatie stelt hij het onderwerp inhoudelijk aan de orde.

Mevrouw Pennarts spreekt in de eerste plaats haar waardering uit voor het feit dat de commissie thans, conform het pleidooi van de Werkgroep Europa, in de gelegenheid wordt gesteld over dit onderwerp te spreken, voordat gedeputeerde Binnekamp op 12 maart a.s. de input moet leveren voor de provinciale visie hierover.
Er worden twee vragen gesteld: welke thema's van belang zijn in de nieuwe economische strategie en wat de commissie vindt van de aanwending van structuurfondsen voor provinciale doelen.
Het is een feit dat het landbouwbeleid, als het gaat om de doelen tot 2020 in de vorm van inkomenssteun, op termijn zal verdwijnen, en dat daarvoor in de plaats aandacht komt voor natuurbeheer en plattelandsontwikkeling. De provincie profiteert ook nu van dat budget in de vorm van POP en het ILG. GroenLinks ziet het als een Brusselse realiteit, dat de gelden worden herverdeeld ten gunste van armere regio's in Europa. Landschap is echter wel een van de kernkwaliteiten van de provincie. Er zal moeten worden gewerkt aan een structuurverandering naar duurzame landbouw, andere energiewinning en waterberging. Het blijft wat GroenLinks betreft een speerpunt, maar naar verwachting wellicht wel met minder financiële steun vanuit Europa. GroenLinks kan zich daarin op zich wel vinden.
De Europese thema's die in de toekomst ook belangrijk worden voor de provincie zijn wat GroenLinks betreft: Klimaat, Kennis en Mobiliteit. Zoals in de presentatie is gezegd, kan de provincie een rol spelen op het gebied van klimaatinnovaties. Daarmee is ook al een aanzet gemaakt in de vorm van het KIC, dat zich in de provincie Utrecht vestigt. Nieuwe technologieën op het gebied van klimaatbeleid zijn belangrijk voor de komende jaren. Het is te verwachten dat hiervoor in de toekomst Europese fondsen en gelden beschikbaar komen, waarmee ook de provincie Utrecht goed werk zal kunnen doen.
Kennis en Klimaat kunnen elkaar versterken. De regio beschikt over de randvoorwaarden om dat succesvol op te pakken. GroenLinks is van mening dat dit een belangrijk thema is voor de toekomst.
Maar ook de uitstoot van broeikasgassen is een aspect van klimaatbeleid en speelt een rol bij de discussie over mobiliteit. Europa zou de provincie kunnen helpen met kennis over slimme mobiliteit en ook de voorwaarden kunnen scheppen voor internationale samenwerking. Dat is essentieel om de economie van de provincie gezond te houden.
GroenLinks vindt de thema's Klimaat, Kennis en Mobiliteit ook terug in de Strategie Utrecht 2040, die in overleg met stakeholders is opgesteld. In de Strategie wordt gezegd dat Kennis, Klimaat, Mobiliteit maar ook Landschap belangrijke thema's zijn voor de toekomst.
De structuurfondsen zijn in feite een instrument van het Europese cohesiebeleid. Dat beleid voorziet erin om de welvaart zo gelijk mogelijk te verdelen over de lidstaten. Het is vanuit die gedachte logisch, dat structuurfondsen meer ter beschikking staan van de armere- dan van de rijkere landen. Nederland hoort niet bij de armere landen. Dat is een realiteit, waarmee rekening moet worden gehouden.
Daarnaast is er ook de Lissabonstrategie, dat als doel heeft Europa als Top-economie te laten functioneren. Dat betekent dat ook geïnvesteerd moet blijven worden in de Top-regio's, omdat die een voorhoederol hebben ten opzichte van de minder innovatieve regio's. Dat pleit voor het beschikbaar stellen van structuurfondsen voor de meer welvarende gebieden.
Ook Europese bijdragen in lokale projecten leveren een bijdrage aan de loyaliteit ten opzichte van Europa. Als er geen zichtbaarheid is van Europese steun en gelden, dan wordt Europa in deze contreien wel heel erg 'een te ver van mijn bed show'. Bovendien wordt Europees geld

gebruikt daar waar nationaal te weinig middelen beschikbaar worden gesteld en zijn het juist de provincies, die daarvan het meest profiteren; ook omdat het geld langjarig ter beschikking komt.
Wat eigenlijk duidelijk wordt, is dat er steeds meer noodzakelijk inhoudelijke argumenten nodig zijn om ervoor te zorgen dat de structuurfondsen ook voor de rijkere regio's beschikbaar zijn en dat er doelen moeten worden gekozen die daarmee in overeenstemming zijn. De thema's die daarvoor van belang kunnen zijn, zijn Kennis, Klimaat, Duurzaamheid en Plattelandsontwikkeling.
De punten, die worden gesteld in de presentatie maar ook in het eerste document, geven een goede aanzet om het standpunt van de provincie Utrecht te verwoorden.

De heer Buiting deelt, in aansluiting op het betoog van GroenLinks, mede dat de het CDA zich kan vinden in de onderscheiden lobbygedachten. Spreker mist echter een vorm van integraliteit. De vraag is waarom blijvend zou moeten worden geïnvesteerd in een innovatieve regio in plaats van alleen de achterstand inhalen. De reden is dat de moderne verstedelijkte omgeving, de Randstad en de verstedelijkte omgeving van Utrecht, een appèl doen op wat nu de stad van de toekomst is. In 1950 was 15% van de bevolking woonachtig in steden en de rest op het platteland; nu woont 65% in de steden. Die urbanisatietrend zet zich voort, en wat dat betreft zit de Randstad aan zijn maximum. Aan de andere kant heeft Nederland in de ruimtelijke ordening nog een goede balans weten te houden tussen Stad – Platteland. Er zijn allerlei mogelijkheden voor locale economie, die selfsupporting is. Er zijn mogelijkheden om landbouw overeind te houden ten opzichte van de eigen economie, hetgeen ook een belangrijk duurzaamheidselement heeft voor de toekomst.
Het CDA pleit voor de inzet een dergelijke regio te profileren als voorbeeldregio voor de toekomst, om hier bepaalde experimenten, balanselementen naartoe te halen. Dat vraagt meer om een integrale visie dan alleen om locale- of gefragmenteerde lobby's. In de Randstad (incl. Utrecht) is sprake van een goede balans tussen groen, vervoersstromen, potentie van eigen economie tot en met bepaalde elementen van zorg voor de bewoners. Dat als een moderne voorbeeldregio voor de toekomst neerzetten, zou in de visie van het CDA lobbyend veel interessante elementen uit de structuurfondsen naar de provincie toe kunnen halen.

Mevrouw Bodewitz merkt op dat een aantal lobbyboodschappen de PvdD verheugt; met name meer aandacht voor het principe van de vervuiler betaalt juicht de PvdD toe.
De PvdD voelt minder voor lobbyboodschap 2: bij (de hervorming van) het landbouwbeleid moet er extra steun beschikbaar komen voor het regionale niveau (pijler 2). Zoals het thans wordt ingezet, gaat het om een zeer brede invulling. Indien daar extra middelen naartoe gaan, vreest de PvdD dat sprake zal zijn van lapmiddelen voor de problemen die zich nu voordoen. De PvdD zou in dit kader alleen willen inzetten op biologisch; biologische landbouw en veeteelt, waarbij het echt gaat om duurzame landbouw en veeteelt ook op dierenwelzijngebied.
De PvdD is er voorstander van dat de directe inkomenssteun aan boeren wordt afgebouwd. Ten aanzien van de structuurfondsen plaatst de PvdD een kanttekening bij de vraag of dat voor alle regio's beschikbaar moet blijven. Het heeft in eerste opzet een andere bedoeling; het is meer gericht op de armere regio's. Als het nog in Nederland zou moeten worden ingezet, moet het in de visie van de PvdD een hele specifieke meerwaarde hebben op het terrein van duurzaamheid. Vooralsnog staat de PvdD echter op het standpunt dat de structuurfondsen niet op alle regio's gericht behoeven te zijn.

Mevrouw Alsem spreekt namens de VVD waardering uit voor de heldere inzet, die thans voorligt en waarmee verder wordt gegaan.
De VVD acht het goed dat keuzes worden gemaakt en steunt de voorliggende lijn.

De VVD is het eens met de afbouw van directe inkomenssteun aan de boeren en in plaats daarvan meer aandacht te besteden aan nieuwe thema's zoals Kennis, Economie, Innovatie, Klimaat. In de visie van de VVD hoort daarbij ook Plattelandsontwikkeling.
Wat de VVD betreft, blijven de structuurfondsen ook voor de 'rijke' regio's bestaan. De VVD is van mening dat naar het argument arm of rijk ook anders kan worden gekeken. Bij het argument om structuurfondsen te handhaven, dient ook te worden gekeken naar waar de specifieke, relevante thema's liggen, waar oplossingen kunnen worden gevonden en wie daarin een bijdrage leveren. Dan is het antwoord helder, dat die ook uit de rijke regio's komen. Op grond daarvan is de VVD voor handhaving van de structuurfondsen.

De heer De Vries spreekt in de eerste plaats zijn waardering uit voor de mogelijkheid deze discussie op dit moment te voeren.
D66 opteert voor een benadering, die uitgaat van minder naar meer doelgerichte programma's. Dat betekent dat de structuurfondsen op zich kunnen blijven bestaan, maar dat daarin wel duidelijke keuzes moeten worden gemaakt; de rijkere landen zullen het uiteindelijk met minder moeten doen. Dat is ook, realistisch gezien, de discussie die hierover in Den Haag wordt gevoerd.
In het stuk en de presentatie wordt aangegeven, dat o.a. zou moeten worden gefocust op innovatie. De vraag is innovatie waarin, waarop? D66 acht van belang, dat in dat kader wordt gekeken naar die doelstellingen die in de provincie Utrecht zijn neergezet: de duurzaamheidsbenadering. Dat kan zijn op Klimaat, Mobiliteit, wellicht Energie, hoe wordt omgegaan met binnenstedelijk bouwen en wonen. In deze vindt D66 het betoog over de voorbeeldregio bijzonder interessant.
Spreker wijst vervolgens op het rapport van de Visitatiecommissie. De vraag is wat de waarde is van het voorliggende stuk in relatie tot de kritiek van de Visitatiecommissie over de EU Randstadsamenwerking. Bij het gevoelen van de P4 ter zake plaatst D66 een kanttekening. Lobbyboodschap 5, fondsen voor innovatie interregionaal inzetten, zou D66 willen aanscherpen. Met innovatie zou ervoor kunnen worden gezorgd dat de duurzame ambitie, die de provincie steeds uitdraagt, daarin wordt gebracht. Dan gaat het niet sec om een Versnellingsagenda, maar om hoe ervoor kan worden gezorgd dat het mobiliteitsvraagstuk in de provincie Utrecht op een duurzame manier invulling krijgt. Bij die ontwikkelingen zou de provincie Utrecht een voortrekkersrol kunnen spelen. D66 pleit voor die connotatie, zodat het niet sec kan worden uitgelegd als een 'semi asfaltverhaal'.
Met betrekking tot lobbyafspraak 7, meer aandacht voor de vervuiler betaalt in milieubeleid, sluit D66 zich aan bij het betoog van de PvdD.
In de visie van D66 is kleinschalige landbouw niet gelijk aan biologische landbouw. Spreker memoreert de discussie in RGW over de vraag of niet een Landbouwvisie voor de provincie Utrecht zou moeten worden ontwikkeld, waarbij bekeken wordt in welke vorm de landbouw in deze provincie levensvatbaar zou kunnen blijven. Dat hangt samen met de vraag hoe lang het gemeenschappelijk Landbouwbeleid nog gehandhaafd kan worden. Een en ander zou ook implicaties kunnen hebben voor wat met de landbouw in de eigen provincie wordt voorgestaan. Zoals het er thans staat, zou de provincie voorstaan dat het landbouwbeleid op deze- dan wel een andersoortige manier moet worden gehandhaafd; D66 is daarvan geen voorstander.

De heer Van Kranenburg vreest in het kader van de lobbyboodschappen, dat het een 'boodschappenlijstje' dreigt te worden waarbij de onderliggende motivatie enigszins uit het oog zou kunnen worden verloren. De onderliggende motivatie is in de visie van de ChristenUnie: Waarvoor is Europa bedacht? Dan gaat het niet zozeer om het bevorderen van de belangen van de provincie Utrecht, maar om het overbrengen van het signaal dat de

provincie Utrecht bereid en in staat is niet alleen te nemen maar ook te geven ten behoeve van een rechtvaardige verdeling van de welvaart binnen Europa.
Voor het overige sluit de ChristenUnie zich aan bij het betoog van GroenLinks en het CDA.

De heer Bersch merkt op dat al veel is gezegd. Bekend is dat de SP in algemene zin niet enthousiast is over de gremia en de wijze, waarop de provincie actief is en lobbyt richting Europa.
Met inachtneming van het vorenstaande merkt spreker inhoudelijk op, dat de SP voorstander is van inzet op biodiversiteit, duurzaamheid.
De SP staat op het standpunt, dat de cohesiefondsen in beginsel solidariteitsfondsen moeten zijn en vooral moeten worden ingezet voor regio's die het echt hard nodig hebben.
Het risico is dat het geld door Europa wordt rondgepompt. Het zou nuttiger zijn op nationaal niveau aan te geven dat er wat minder wordt gegeven en genomen uit de structuurfondsen; daarmee wordt veel energie bespaard.

De heer Binnekamp stelt vast dat de commissie zich in grote lijnen kan vinden in de inbreng van GS in de P4 en het IPO.
Door de commissie zijn opmerkingen gemaakt over een voorbeeldfunctie, de versterking van de regio, de Lissabonstrategie. De Lissabonstrategie is in feite de contramal van hetgeen naar voren is gebracht ter zake van het cohesiebeleid/de structuurfondsen. In het kader van de Lissabonstrategie moet een Top-regio worden nagestreefd in verband met de concurrentie in Europa. Indien een voorbeeldfunctie als Randstad, Top-regio wordt voorgestaan zal er geïnvesteerd moeten worden; niet alleen in Kennis en Economie, maar ook in Duurzame Mobiliteit. Ook het laatste onderwerp heeft de volle aandacht. Bekeken zal moeten worden hoe beter kan worden omgegaan met de bestaande infrastructuur, maar ook hoe meer infrastructuur kan worden aangelegd om de regio's met elkaar te verbinden.
Spreker steunt het voorstel een visie te ontwikkelen hoe de provincie in de toekomst met de landbouw om zou willen gaan in de zin of het al dan niet moet worden geconcentreerd, welke rol Nederland speelt in Europa, e.d. Binnen Europa is de landbouw een 'hot item'. Frankrijk is een grote speler als het gaat om landbouw; Frankrijk wil zijn boeren ondersteunen en hecht daarom ook aan behoud van de structuurfondsen. Op landelijk niveau en ook hier wordt daarover genuanceerder gedacht.
Spreker zegt toe de heden in de commissie naar voren gebrachte opmerkingen te zullen meenemen naar de diverse gremia. Voorts zegt hij een terugkoppeling van het resultaat van de besprekingen toe.

De heer De Vries merkt op dat hij benieuwd is naar de Randstad – EU samenwerking. In deze acht hij met name relevant hoe het committment wederzijds wordt gegeven.
De heer Binnekamp memoreert, dat hij in het kader van het interview met de Visitatiecommissie heeft aangegeven de samenwerking niet optimaal te vinden. Spreker kan meedelen, dat binnen P4-verband al geruime tijd wordt gewerkt aan doelstellingen over de wijze waarop dat moet worden aangepakt, omdat anders geen effectiviteit kan worden gemeten.
De heer De Vries merkt op dat D66 ervoor pleit helder richting de commissie terug te koppelen of GS die Randstadsamenwerking verder zien groeien en in deze ook kansen zien. Dat inzicht is nodig om de kans van slagen van het lobbytraject te kunnen beoordelen.

Nadat de voorzitter heeft vastgesteld dat er geen vragen meer zijn, sluit hij de discussie over dit onderwerp af.

3. Verslag Statencommissie Bestuur, Europa en Middelen van 18 januari 2010 en Verslag extra Statencommissie Bestuur, Europa en Middelen van 25 januari 2010

Verslag 18 januari 2010

M.b.t. de tekst

Het verslag wordt conform vastgesteld.

N.a.v. het verslag

Blz. 15, punt 14 Statenbrief Notitie onderzoeksplan 2010 naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur.

De heer De Vries deelt mede, dat hij contact heeft gehad met de gedeputeerde over de door D66 ingediende vragen. GS zouden intern nog overleggen over de wijze waarop de vragen van D66 zouden worden beantwoord. Geïnformeerd wordt naar de stand van zaken.

Mevrouw Raven memoreert, dat het ging over de openbaarheid van stukken van audits die de provincie uitvoert. Via de mail heeft zij aangegeven, dat gewacht werd op een antwoord van Binnenlandse Zaken omdat er discussie over de wet is. Zij kan thans mededeling dat het stuk volgende week in GS komt, waarna het naar de commissie zal worden toegezonden.

Verslag 25 januari 2010

M.b.t. de tekst

Blz. 4, passage heer Bisschop. De heer Bisschop geeft aan dat de twee zinnen vanaf "Hij vreest…..maximum grootte van de fracties" hilarisch waren bedoeld en als zodanig dienen te worden aangemerkt. Aldus wordt besloten.

Met inachtneming van het vorenstaande wordt het verslag vastgesteld.

4. Mededelingen

- Bericht van verhindering is ontvangen van de dames Dik, Doornenbal en de heer Barneveld Binkhuysen.
- De voorzitter deelt mede dat op de desks de implicaties van de Kabinetscrisis voor de lopende herindelingen ligt.
  Mevrouw Haak deelt mede, dat op 10 maart a.s. een besluit wordt genomen over de door de verschillende commissies ingediende voorstellen. Naar verwachting zullen de twee herindelingen in Vecht en Venen doorgaan; RSW wordt als controversieel aangemerkt. Ten aanzien van RSW hebben GS schriftelijk de Tweede Kamer gewezen op de verkiezingen in november. Indien de Tweede Kamer in een later stadium toch nog tot een besluit zou komen, zou dit tot gevolg kunnen hebben dat er volgend jaar weer verkiezingen nodig zijn hetgeen de nodige complicaties met zich meebrengt. GS gaan er vanuit dat de Tweede Kamer dit in haar afweging heeft meegenomen.
- Mevrouw Raven memoreert dat de Commissie Stuiveling oorspronkelijk begin december zou komen met een voorstel voor de herverdeling van het Provinciefonds, waarbij het met name zou gaan over de eigen vermogens. Spreekster deelt mede, dat dit rapport er nog steeds niet is. Dat is verklaarbaar omdat ter zake van de herverdeling van middelen in het rapport een aantal voorstellen wordt gedaan dat, als gevolg van verkoop van energieaandelen, tot grote verschillen leidt tussen provincies. Dit heeft geleid tot grote onenigheid tussen de provincies die veel zouden moeten betalen en die veel zouden ontvangen. Uit beide partijen is een (mini)commissie samengesteld, maar ook die komt er niet uit. Dat komt o.a. omdat partijen 'gegijzeld' worden door de discussie over het Profiel provincies, de visie op de toekomst van het Middenbestuur. Er is een aantal provincies, dat het Profiel wil koppelen aan de financiële situatie, omdat zij daar uiteindelijk baat bij heeft. De discussie bevindt zich in een impasse. De situatie is nog gecompliceerder vanwege de bezuiniging van € 300 miljoen waarmee de provincies te maken krijgen. Ook over die verdeling is nog geen overeenstemming.

- Mevrouw Raven memoreert het verzoek nader met elkaar van gedachten te wisselen over het eigen belastinggebied. Het Kabinet heeft in het kader van de afspraken in het Bestuursakkoord aangegeven, dat provincies – gekoppeld aan de invoering van de kilometerheffing – een eigen belastinggebied zouden moeten krijgen. IPO Financiën heeft vorige week afgesproken een gezamenlijk stuk op te stellen ten behoeve van de discussie in de Staten van de provincies. Vanwege de val van het Kabinet is echter de vraag of de kilometerheffing doorgaat. De procedure voor de discussie in de Staten over een eigen belastinggebied wordt echter wel in gang gezet.
- Mevrouw Raven deelt mede, dat hedenmorgen de Maartcirculaire van Binnenlandse Zaken is ontvangen. Het moge duidelijk zijn, dat er niets is veranderd omdat het accres nul is. In de Circulaire wordt aangegeven dat op zijn vroegst in september nadere informatie komt over de herverdeling, hetgeen alles te maken heeft met de verkiezingen.

De heer Nugteren merkt met betrekking tot *de visie op de toekomst van het Middenbestuur* op dat GS, met een brede steun van de Staten, op pad zijn gegaan met een goed standpunt. GroenLinks vraagt zich af hoe het komt, dat deze discussie thans in IPO-verband volledig vastloopt.
Met betrekking tot de *bezuinigingen* memoreert spreker, dat een aantal partijen in het voorjaar 2009 al aandacht heeft gevraagd voor het feit dat er bezuinigd moet worden. GS hebben dat erkend en toegezegd, dat bij de Begroting zou worden teruggekomen met scenario's. Tot nu toe is niets ontvangen. Spreker begrijpt thans, dat hierop bij de Voorjaarsnota wordt teruggekomen. Gezien het belang en de complexiteit pleit GroenLinks ervoor de Staten eerder bij dat proces te betrekken. Daarmee zou ook tegemoet worden gekomen aan de opmerking in het rapport over de Bestuurskrachtmeting, dat de Staten hun kaderstellende taak onvoldoende invullen. Spreker informeert derhalve of op korte termijn kan worden gesproken over scenario's met betrekking tot de bezuinigingen.

De heer De Vries vestigt de aandacht op de discussie over *het Middenbestuur*. Duidelijk is, dat de discussie wederom wordt opgeschoven. D66 vraagt zich af of het niet opportuun is dat de provincie Utrecht in deze een eigenstandig standpunt inneemt in plaats van te wachten tot een IPO-besluit, dat D66 overigens niet meer verwacht. Op grond van het vorenstaande stelt spreker voor in een van de volgende statenvergaderingen een visie te formuleren over de toekomst van het Middenbestuur. Gelet op de samenhang met de onderwerpen Middenbestuur en Bezuinigingen zou D66 daarbij de Kerntakendiscussie willen betrekken. Daarover is al lange tijd niets meer vernomen. Geïnformeerd wordt naar de stand van zaken.

Mevrouw Fokker steunt het voorstel van D66, mede gelet op het feit dat in de brieven van het IPO staat dat voor 1 april 2010 een statenbeslissing zou moeten zijn genomen en de commissie Kalden vervroegd gaat rapporteren aan de Kamer.

Mevrouw Raven licht met betrekking tot de bezuinigingen toe, dat het inderdaad de bedoeling is bij de Voorjaarsnota met scenario's te komen. Dit heeft te maken met het feit, dat de omvang van de bezuinigingen nog niet bekend is. Wel is bekend dat er met ingang van 2012 zal moeten worden bezuinigd, hetgeen een nieuwe coalitieperiode betreft. Dat betekent dat het resultaat van de discussie tussen GS en de Staten een aanzet worden voor een nieuwe coalitieperiode.
Een punt van overweging om de discussie hierover wat later te voeren is, omdat op dat moment sprake is van wat meer houvast en een duidelijker doel.
De heer Nugteren begrijpt de argumentatie, maar wil daar tegenin brengen dat de cijfers in zoverre bekend zijn dat structureel minimaal € 10 miljoen minder op jaarbasis zal kunnen

worden uitgegeven, de vrije beleidsruimte niet meegerekend. Spreker onderschrijft dat vooruitgelopen wordt op een volgende collegeperiode, maar het gaat om de vraag hoe voldoende beleidsruimte kan worden verkregen voor de volgende collegeperiode. Het gaat derhalve om bezuinigingen in de bestaande takenpakketten, waarbij minimaal € 10 miljoen moet worden bezuinigd om op nul uit te komen. Op grond van het vorenstaande is GroenLinks van mening dat hierover, vooruitlopend op de besluitvorming bij de Voorjaarsnota, kan worden gesproken.

De heer Ruijs memoreert, dat het CDA eerder heeft aangegeven dat de ruimte voor nieuw beleid geen vanzelfsprekendheid is. Het CDA zou in deze commissie de discussie willen voeren of die ruimte in deze tijd wel moet worden genomen.
De heer Nugteren hecht eraan op te merken dat vrije beleidsruimte de ruimte betreft die ieder college gebruikt om zijn eigen profiel te ontwikkelen en in te spelen op die zaken, die in de provincie leven. Indien dat niet wordt geregeld, zal straks alleen sprake zijn van organisatiekosten.
De heer Ruijs bestrijdt het laatste. Spreker deelt het pleidooi van GroenLinks de discussie te voeren. De vrije beleidsruimte is voor het CDA echter geen vanzelfsprekendheid; dat is een politieke keuze. Bij voorbaat te bezuinigen op iets dat onbekend is, acht het CDA prematuur. Die discussie wil het CDA aangaan op het moment, dat het speelt.

De heer Bisschop acht het van belang dat, voordat wordt gesproken over bezuinigingen, een zuivere discussie wordt gevoerd over Kerntaken.

Mevrouw Raven merkt op dat de discussie die wordt voorgestaan, precies de discussie is die moet worden gevoerd. Dit Kabinet zal niets meer besluiten rondom bezuinigingen. Dat zal pas na de zomer worden en derhalve betrekking hebben op de Begroting 2012. GS werken aan allerlei scenario's, niet om keuzes te maken maar om inzichtelijk te maken wat de consequenties zijn van bezuinigingen.

De heeft Nugteren informeert op welke termijn die discussie dan wordt gevoerd. GroenLinks is er geen voorstander van alles bij de bespreking van de Voorjaarsnota te behandelen. GroenLinks hecht eraan over een en ander van gedachten te wisselen voordat de Staten worden geconfronteerd met de daarbij behorende cijfers. Op dat moment kan wellicht ook de discussie worden gevoerd over de vraag of er al dan geen vrije beleidsruimte moet komen in de volgende collegeperiode.
Mevrouw Raven wil over de termijn op dit moment geen uitspraak doen, omdat het ook een onderwerp is dat in samenhang moet worden gezien met de kerntakendiscussie en de discussie over het rapport Lodders. Spreekster is van mening, dat daarover zorgvuldig moet worden nagedacht. Er spelen nog meer onderwerpen een rol, zoals bv. de strategie naar buiten toe. Als er bezuinigd moet worden, heeft dat consequenties voor organisaties, instellingen, personeel. Dat vraagt om een zorgvuldige aanpak.

De heer Bisschop memoreert dat PS aan GS de opdracht hebben verstrekt de Kerntakendiscussie verder voor te bereiden. Spreker deelt de vrees van GroenLinks wanneer de discussie over de onderwerpen strategie, kerntaken, bezuinigingen op één moment (bij de Voorjaarsnota) worden besproken. Een dergelijke discussie wordt niet wenselijk geacht. Een zuivere politieke discussie wordt voorgestaan, en daarvoor is primair het voeren van een zuivere discussie over de kerntaken nodig. Daar kunnen scenario's uitrollen, die vervolgens gerelateerd kunnen worden aan bezuinigingsvoorstellen. Het gaat om de volgorde.

De heer Robbertsen memoreert dat met het IPO-congres in Utrecht een startschot is gegeven ten aanzien van de heroriëntatie van het middenbestuur in brede zin. Dat gaat niet alleen de provincies aan maar ook de waterschappen, de gemeenten en het Rijk. Het gaat over een breed pakket aan maatregelen hoe Nederland in deze tijd slagvaardiger, efficiënter en democratischer kan worden bestuurd. Dat is de essentie van het stuk, dat reeds met de Staten is gedeeld.
Een ander punt is de kerntakendiscussie op basis van het rapport Lodders.
Voornoemde twee onderwerpen hebben met elkaar te maken. Als de provincies zich opnieuw profileren als middenbestuur, waarbij wordt afgesproken dat maximaal twee lagen over één onderwerp mogen gaan, zal de kerntakendiscussie daarin moeten worden vervlochten.
In de huidige omstandigheden is onzeker wat de toekomst brengt, zeker nu het Kabinet is gevallen. Als gevolg van het laatste wordt het verschaffen van duidelijkheid over de bezuinigingen naar achter geschoven. Het demissionaire kabinet zal geen besluiten nemen over de begroting 2011; dat wordt overgelaten aan het nieuwe kabinet. Dit houdt in dat, indien de kabinetsformatie wat langer duurt, kan worden verwacht dat er een noodbegroting komt en pas bij de beschouwingen ver in het najaar een begroting, die op onderwerpen geprioriteerd wordt vastgesteld.
Op grond van het vorenstaande wordt op dit moment in GS de discussie met de Staten over de uitgangspositie met betrekking tot het middenbestuur zorgvuldig voorbereid. Daarbij wordt betrokken wat de kerntaken daarbij zijn, los van het geld. Die discussie moet zuiver kunnen worden gevoerd.
GS zullen ervoor zorgen dat op tijd met de Staten een discussie kan worden gevoerd op basis van een aantal varianten, waarin voldoende mogelijkheden zitten om in te kunnen spelen op de verschillende scenario's. Die scenario's zijn dusdanig ruim dat de minimale variant hoger is dan het bedrag dat GroenLinks noemt.
Met betrekking tot strategie over het middenbestuur merkt spreker op moeite te hebben met de huidige gang van zaken binnen de diverse provincies. Op dit moment voelt spreker niet voldoende urgentie om een wezenlijke discussie te voeren en die beslissing op korte termijn te nemen. Spreker betreurt dat het IPO er op 3 maart jl. wederom niet is uitgekomen en heeft besloten 16 maart a.s. te laten vervallen en uit te stellen tot 6 april a.s.
De inzet van spreker is het stuk over het profiel van de provincies op korte termijn formeel vastgesteld te krijgen met het daarbij behorende bod. Het bod om Nederland efficiënter, slagvaardiger en democratischer te kunnen besturen. Dat bod kan ca € 1 miljard structureel op jaarbasis opleveren. Indien dit bod als het formele bod van de provincies naar het Rijk kan worden gebracht, maken de provincies een grote slag en nemen zij zichzelf serieus.
Het vorenstaande is tot op heden niet gelukt omdat een aantal provincies het IPO 'gijzelen' door de discussie over de herverdeling van het Provinciefonds en de wijze waarop de korting van € 300 miljoen wordt ingeboekt aan elkaar verbinden. Strategisch begrijpt spreker de desbetreffende provincie, maar hij acht de constatering dat de provincie er niet uitkomen onverantwoordelijk.
De cvdK's zullen morgen in de colleges van GS aangeven, dat alles op alles moet worden gezet om er zo snel mogelijk uit te komen. Mocht dat niet lukken, dan zullen de cvdK's zich oriënteren op de nodige stappen. De provincie Utrecht kan in dat geval overwegen begin volgende week naar buiten te brengen wat haar inzet was in de landelijke discussie.
Spreker memoreert nogmaals bij de voorzitter van het IPO te hebben aangegeven te betreuren dat de conferentie op 16 maart is uitgesteld tot 6 april, temeer omdat de commissie Kalden vervroegd zal rapporteren vanwege de val van het kabinet. Heden is wel naar buiten gekomen, dat de Commissie Kalden 14 dagen meer tijd krijgt dan de andere commissies.
De Staten mogen er vanuit gaat dat portefeuillehouder De Jong, GS en de cvdK er bovenop zitten om te bereiken, dat er in IPO-verband unaniem uitgekomen wordt.

De heer Van Kranenburg merkt op dat de cvdK in grote lijnen het gevoelen van spreker vertolkt als het gaat om de houding en de uitkomsten van het IPO. Spreker staat op het standpunt dat de Utrechtse Staten veel geduld hebben gehad met het IPO. Wat spreker betreft is het geduld op. Spreker kan zich voorstellen dat PS zich in de komende statenvergadering wellicht zullen moeten beraden over hoe hiermee moet worden omgegaan. Aan GS wordt verzocht de Staten tijdig te informeren over de stand van zaken, zodat dit punt desgewenst nog reglementair kan worden geagendeerd voor de statenvergadering.

De heer Buiting deelt mede dat het CDA alle vertrouwen heeft in de diplomatieke poging van de cvdK en hem daartoe ook alle ruimte geeft. Spreker veronderstelt dat de groep provincies, die het standpunt 'gijzelt', een minderheid betreft. De vraag is of in deze door de provincies niet een meerderheidsstandpunt kan worden ingenomen. Voort kan het CDA zich voorstellen dat indien door Utrecht een standpunt naar buiten wordt gebracht, dit een gezamenlijk GS/PS standpunt is.

De heer Nugteren steunt het betoog van de cvdK en de suggestie van het CDA.
Het betoog met betrekking tot de behandeling van de bezuinigingen betreurt GroenLinks. Hij spreekt de wens uit dat GS in de volgende vergadering een tijdschema kunnen voorleggen, zodat de Staten weten waarop zij zich kunnen voorbereiden. Indien GS hier niet mee komen, stelt spreken voor dat de commissie zelf een tijdschema opstelt.

De heer De Vries steunt het betoog van de cvdK.
Met betrekking de volgorde van de bespreking van de onderwerpen kerntakendiscussie, middenbestuur, bezuinigingen steunt D66 het voorstel van de SGP.

De voorzitter informeert of het mogelijk is in de maand april over de kerntaken te discussiëren.

De heer Robbertsen merkt op dat de wens van de Staten duidelijk is. Spreker zegt toe morgen in het college te bespreken hoe die procedure kan worden ingericht en dit vervolgens terugkoppelen.
Spreker deelt de mening van de ChristenUnie. Getracht moet worden alles op alles te zetten om er in IPO-verband uit te komen. Indien dat niet lukt, is spreker voornemens de visie van Utrecht over wat de inzet zou moeten zijn openbaar te maken. Spreker is van mening dat het goed is als dit in dat geval gezamenlijk met de Staten gebeurt. Indien dit onderwerp, mocht het nodig zijn, niet tijdig kan worden geagendeerd voor de volgende statenvergadering zal wellicht een extra statenvergadering moeten worden belegd.
Ter zake van de visie op het middenbestuur kan niet met een meer- en minderheidsbesluit van de provincies worden gewerkt. Indien de provincies serieus genomen willen worden, is het essentieel dat de provincies eruit komen.

5. Rondvraag
De heer De Vries memoreert het verzoek om een overzicht van de gevolgen van de kabinetscrisis voor een aantal belangrijke dossiers. Tot op heden is daarop nog geen reactie ontvangen.
Mevrouw Haak antwoordt, dat het gevraagde overzicht deze week tegemoet kan worden gezien.

6. Termijnagenda
Mevrouw Fokker constateert dat voor deze vergadering een aantal bespreekpunten staat gepland, dat zij heden niet aantreft op de agenda. Geïnformeerd wordt naar de reden.

Specifiek over het onderwerp Businessplan exploitatie Paushuize memoreert spreekster dat de PvdA bij de griffier een vraag had gesteld, waarop zij op 2 februari jl. bericht heeft ontvangen dat daarover een memo in de maak was. Zij betreurt dat dit thans niet ter bespreking voorligt, omdat de PvdA daarover anders eerder schriftelijke vragen had gesteld.
De voorzitter deelt mede dat het Businessplan exploitatie Paushuize wordt geagendeerd op 12 april a.s., evenals de Startnotitie uitvoeringsagenda Utrecht 2040. Het Plan van aanpak risicomanagement wordt op 17 mei a.s. geagendeerd, evenals de Uitwerking ex ante evaluatie en evaluatiekalender.
Spreker hecht er in deze aan op te merken dat onderwerpen niet kunnen worden geagendeerd, indien daartoe geen stukken worden aangeleverd.
Mevrouw Fokker betreurt dit, omdat vandaag op zich geen sprake was van een 'zware' agenda. Voorts is zij van mening dat het de Staten op deze wijze wel lastig wordt gemaakt om hun toetsingsrol te vervullen.
Met betrekking tot het Businessplan exploitatie Paushuize memoreert spreekster, dat vorig jaar een vertrouwelijk stuk is vastgesteld in de Staten; dat zou in december openbaar worden gemaakt, hetgeen nog niet is gebeurd.
De heer Binnekamp memoreert dat de behandeling van dit stuk destijds niet goed is gegaan in de zin dat het zowel vertrouwelijk als openbaar bleek te zijn behandeld. Het vertrouwelijke karakter had te maken met de aanbesteding. Spreker merkt op dat over dit punt in ieder geval een besluit moet worden genomen voordat Paushuize 1 januari a.s. weer wordt geopend.

De heer De Vries vestigt de aandacht op zijn vragen met betrekking tot de VRU, waarbij vandaag als datum van afdoening staat vermeld.
De heer Robbertsen memoreert dat de Staten inmiddels een brief hebben ontvangen over de rapportage Veiligheid en Openbare Orde, waarmee hij die toezegging als afgedaan beschouwt.
De opmerking van D66 ten aanzien van het oefenen door de brandweer in Zweden is richting de VRU overgebracht. Het is echter uiteindelijk een zaak van de VRU zelf. Spreker is bereid te informeren wat met die opmerking is gedaan.

Mevrouw Raven vestigt de aandacht op de toezegging 'PS worden betrokken bij de discussie over de verdeling van het Provinciefonds'. Dat heeft met name te maken met de discussie over het eigen belastinggebied, waarop zij bij de mededelingen al is ingegaan.
Met betrekking tot de toezegging 'de analyse nut en noodzaak reserves net boven € 1 miljoen eventueel oppakken na rapport Randstedelijke Rekenkamer' merkt zij op dat de vraag in feite was, waarom was gekozen voor € 1 miljoen. In het kader van het onderzoek naar Reserves en Voorzieningen is met de Randstedelijke Rekenkamer gesproken en gevraagd naar haar visie ten aanzien van de € 1 miljoen. De Randstedelijke Rekenkamer heeft aangegeven zich de keuze voor dit bedrag te kunnen voorstellen en € 1 miljoen ook een goed bedrag te achten. Spreekster kan zich voorstellen dat deze toezegging hiermee als afgedaan wordt beschouwd. Overigens deelt spreekster mede, dat binnen afzienbare tijd het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer over Reserves en Voorzieningen tegemoet kan worden gezien.
Met betrekking tot het agenderen van onderwerpen hecht spreekster eraan, dat soms ook door de commissie zelf onderwerpen worden uitgesteld. In dit kader wijst zij voorts ter illustratie de aandacht op het onderwerp risicomanagement; in de vorige vergadering heeft een presentatie plaatsgevonden op basis waarvan een plan van aanpak wordt opgesteld. Dan is het niet logisch, dat dit onderwerp direct de maand daarop weer aan de orde komt.

7. Statenvoorstel wijziging Asv-bijlage subsidies CPO en UVL
De voorzitter stelt vast dat de commissie zich kan vinden in het voorliggende voorstel en ermee instemt, dat dit een sterstuk wordt.

8. Statenvoorstel Technische begrotingswijziging betreffende ombuiging ten gunste van de Saldireserve
Mevrouw Smit merkt dat het een formele uitwerking betreft van hetgeen de Staten in november 2009 hebben besloten. Wat de VVD betreft kan dit een sterstuk zijn.

De voorzitter stelt vast dat de commissie zich kan vinden in het voorliggende voorstel en ermee instemt, dat dit een sterstuk wordt.

9. Statenvoorstel Aanpassing Verordening rechtspositie gedeputeerden, staten- en commissieleden alsmede van de Gedragscode gedeputeerde staten
De voorzitter stelt vast dat de commissie zich kan vinden in het voorliggende voorstel en ermee instemt, dat dit een sterstuk wordt.

10. Statenbrief Stappenplan Europese Samenwerking
De heer Bisschop vestigt de aandacht op de beleidsuitgangspunten op blz. 1, met name punt 4. Indien wordt voorgestaan dit bestuurlijk ordentelijk te laten verlopen, dan acht de SGP het zorgvuldiger het partnerschap met Zuid-Moravië te evalueren voordat het partnerschap is afgelopen en op basis daarvan te besluiten of het partnerschap al dan niet wordt voortgezet.

De heer Pollmann merkt op dat sprake is van een helder verhaal. Er worden duidelijke keuzes gemaakt en duidelijke stappen gezet.
Met betrekking tot uitgangspunt 2 op blz. 1 informeert de PvdA wie actie neemt ter zake van het formuleren van concrete beleidsinhoudelijke doelstellingen, wie de beleidsinhoudelijke doelstellingen bepaalt en op basis waarvan de mogelijkheid van eventuele samenwerking in netwerken en op project- en /of ad hoc basis wel wordt benut.

De heer Bersch merkt op dat het de SP goed lijkt dat de provincie de huidige relaties met de samenwerkingspartners afbouwt.
De provincie gaat op zoek naar andere netwerken om aan te sluiten. De SP mist in het document met welk doel de provincie bij die netwerken wil aansluiten.

Mevrouw Pennarts memoreert dat de werkgroep Europa in november 2009 op bezoek is geweest in Brussel waar zij werd ontvangen bij de regio Stockholm. De werkgroep Europa was erg onder de indruk, omdat de regio Stockholm een sheet presenteerde met 200 samenwerkingsverbanden. Uit nadere informatie blijkt dat de regio Stockholm een soort Randstadachtige entiteit is, waaronder gemeenten en counties vallen die met elkaar in een soort regionale ontwikkelingsvisie 200 samenwerkingsverbanden hebben. De Regio Stockholm doet dat niet zelf; dat doen de counties en de gemeenten onderling gerangschikt allemaal aan hetzelfde doel meewerkend.
De provincie moet ergens beginnen. Het is goed om de samenwerkingsverbanden uit te kiezen vanuit een bepaalde visie en consistentie. GroenLinks kan zich voorstellen dat de provincie Utrecht dit doet vanuit de visie Utrecht 2040. Wat wil de provincie daar op lange termijn bereiken, daarmee doen in Europese samenwerkingsverbanden en hoe kan dat aan elkaar worden verbonden. De speerpunten die in de visie Utrecht 2040 worden genoemd (kennis, innovatie, duurzaamheid, klimaat, mobiliteit, bereikbaarheid, sociale intensiviteit) geven een scherpere focus dan de eerste focus. Dat waren de 9 Europese doelstellingen van de provincie Utrecht. De Strategie 2040 geeft mooie thema's waarin de provincie Utrecht zou kunnen samenwerken. Het verheugt GroenLinks dat de in het memo voorgestelde samenwerkingsverbanden daarop goed aansluiten. Die hebben allemaal de thema's in zich,

die in overleg met stakeholders voor de komende jaren zijn uitgekozen. Dat is een goed criterium, ook voor de Europese samenwerking.
GroenLinks acht het een goede zaak netwerken te verdelen over de diverse GS-leden als het gaat om committment en over de diverse commissies, om ook binnen de Staten het committment te houden.
Als extra punt zou GroenLinks daaraan de samenhang tussen provincies, gemeenten of onderlinge P4 provincies willen toevoegen; samenwerkingsverbanden, die een samenwerking of een synergie tussen die spelers bieden, verdienen de voorkeur. Zuid-Moravië is daarvan een goed voorbeeld. Zowel provincie als de stad Utrecht doen mee. Wellicht heeft dit nog invloed op de evaluatie.
GroenLinks sluit zich overigens aan bij de suggestie van de SGP om de evaluatie plaats te laten vinden voordat het samenwerkingsverband afloopt.
Voor het overige kan GroenLinks zich vinden in het voorstel om de genoemde samenwerkingsverbanden verder te onderzoeken.

De heer Buiting spreekt zijn waardering uit voor de heldere en overzichtelijke notitie. Het CDA sluit zich aan bij het betoog van GroenLinks om in te zetten op gerichte samenwerkingsverbanden, die ook aansluiten bij de strategie van de provincie.
Het CDA geeft in overweging daarbij de zorg te betrekken. In de informele ontmoeting sprak een lid van de Visitatiecommissie zijn verbazing uit over het feit dat 25% van de Utrechtse economie zorgeconomie betreft en dit op geen enkele manier terugkomt; niet hoe dit wordt ingezet in het kader van de keuzes met betrekking tot de Strategie 2040 maar ook niet in het kader van Europese samenwerking.
Spreker memoreert al eerder te hebben aangegeven dat te onbekend is dat in Utrecht, als het gaat om specifieke elementen van haar kenniseconomie, een aantal zeer gerenommeerde instituten is gevestigd die wereld/Europees bekend is. Spreker pleit er niet zozeer voor dit nu in deze notitie en de genoemde samenwerkingsverbanden op te nemen, maar nog eens goed te bestuderen of op dat punt op een of andere manier tot wat meer samenhang of samenwerking in Europa kan worden gekomen.

Mevrouw Alsem deelt mede dat de VVD de voorliggende lijn, waarmee de hele samenwerking wat concreter en hanteerbaarder wordt gemaakt, steunt. De VVD is het ook eens met de keuze van de 7 regio's, die in haar visie goed vergelijkbaar zijn.

De heer De Vries spreekt zijn waardering uit voor de toegevoegde notitie, waarin helder wordt aangegeven dat naast regio's en steden uit West-Europa ook regio's uit andere delen van Europa deelnemen aan de verschillende netwerken. Het gaat om samenwerking, het elkaar nodig hebben om iets tot stand te brengen.
D66 acht het van belang dat een afgewogen keus wordt gemaakt voor de 5 thans genoemde netwerken. D66 sluit zich aan bij het pleidooi van de SP om ook helder te maken hoe die keuze aansluit op de geformuleerde beleidsdoelen van de provincie. Daarin kunnen de dwarsverbanden worden aangebracht, waarmee ook helder wordt gemaakt waarom voor een bepaald netwerk wordt gekozen.
Daarnaast lijkt het D66 ook gewenst, nadat het onderzoek is verricht, te kijken of daarin een volgordelijkheid zit, in de zin van met welke netwerken op een eenvoudige manier aansluiting kan worden gezocht en snel resultaat kan worden geboekt en welke netwerken een langere investering vergen qua aansluiting en resultaat.

De heer Van Kranenburg merkt op met teleurstelling te hebben kennisgenomen van het niet aangaan van een samenwerkingsverband met een Turkse regio.

De heer De Vries wijst erop, dat in het AER-netwerk ook een aantal Turkse regio's is vertegenwoordigd.
De heer Van Kranenburg had graag gezien, dat een Turkse regio wat explicieter een plek zou hebben gekregen in de samenwerkingsverbanden.
De ChristenUnie informeert wat de samenwerkingsverbanden betekenen in termen van geld en formatie die de provincie beschikbaar stelt om de Europese Samenwerking daadwerkelijk tot een succes te maken. Spreker verzoekt GS dit mee te nemen in het kader van de Voorjaarsnota en de Begroting 2011.

De heer Binnekamp memoreert, dat in het voortraject met elkaar is besloten dat niet zou worden samengewerkt met Turkije. Daarbij is aangegeven dat de provincie wel met Turkije wil samenwerken in netwerken en op project- en/of ad hoc basis, indien gezamenlijke doelstellingen zijn te formuleren. Het gaat om samenwerken in Europa. Ter illustratie wijst hij op een eventuele projectmatige samenwerking met Istanbul als culturele hoofdstad.
Overigens onderstreept spreker de opmerking van D66, dat in het AER-netwerk Turkse regio's zijn vertegenwoordigd.
Spreker steunt het voorstel het partnerschap met Zuid-Moravië te evalueren voor afloop van de overeenkomst. Spreker zegt toe de evaluatie zo snel mogelijk bij de besluitvorming te betrekken.
Voorts steunt spreker de opmerking van de SP en D66 dat van belang is aan te geven wat het doel van het netwerk is. Dat is juist de reden op grond waarvan vooralsnog niet wordt aangesloten bij de netwerken; eerst dient grondig te worden onderzocht met welke netwerken de doelstellingen het beste zijn te realiseren. Het gaat niet alleen om het halen van geld maar ook om kennisuitwisseling.
Op het moment dat duidelijk is wat de provincie binnen die netwerken wil, zal worden gezocht naar de daarbij behorende samenwerkingsvorm en zullen GS daarover een besluit nemen. Op dat moment komt de financiële component aan de orde. Spreker kan op dit moment nog niet inschatten wat dat gaat kosten, maar dat het lidmaatschap geld gaat kosten is evident. Ook daarover zullen GS voorstellen doen, hetzij dat dit binnen het bestaande budget wordt opgevangen dan wel dat PS daarvoor een bepaalde ruimte geven.
In dit kader is tevens evident, dat de provincie niet om de Strategie 2040 heen kan. Hiervoor worden inmiddels ook al uitvoeringsprogramma's gemaakt. De inhoud zal een leidraad zijn bij het zoeken naar de netwerken in de toekomst.
Spreker onderschrijft dat te zijner tijd aandacht moet komen voor de zorgeconomie. Hij acht het echter niet gewenst daarop thans uitgebreid terug te komen. Gaandeweg het proces zal ook naar dat item worden gekeken.

Het verheugt mevrouw Pennarts dat gedeputeerde Binnekamp de samenhang met de Strategie 2040 zo duidelijk in beeld heeft gebracht. Zij memoreert haar vraag over de samenhang met andere provincies of met gemeenten binnen de provincie in de zin dat, indien samenwerking mogelijk is met een van de gemeenten binnen de provincie Utrecht, een dergelijk netwerk de voorkeur heeft boven een ander netwerk.
De heer Binnekamp onderschrijft het vorenstaande, mits goede gezamenlijke doelstellingen worden geformuleerd.

Nadat de voorzitter heeft vastgesteld dat er geen vragen meer zijn sluit hij de discussie over dit onderwerp af.

11. Statenvoorstel 1e wijziging Programmabegroting 2010 Randstedelijke Rekenkamer
Mevrouw Smit deelt mede, dat de VVD geen inhoudelijke vragen heeft ten aanzien van het voorliggende voorstel.

In algemene zin hecht spreekster eraan op te merken, dat de provincie zelf geen indexering heeft toegepast. De Randstedelijke Rekenkamer doet dit wel, hetgeen op basis van de voorschriften ook kan. De VVD pleit ervoor richting de Randstedelijke Rekenkamer het signaal af te geven terughoudend te zijn met deze indexering en deze, indien zij deze toch willen toepassen, op te vangen binnen de Begroting.
De voorzitter gaat er vanuit, dat dit gevoelen wordt overgebracht. Spreker stelt voorts vast dat de commissie zich kan vinden in het voorliggende statenvoorstel en ermee instemt, dat dit een sterstuk wordt.

12. Statenvoorstel Rapport Visitatiecommissie Bestuurskrachtmeting Randstadprovincies met standpunt Gedeputeerde Staten
De heer Bisschop deelt mede dat de SGP voorstander is van de bestuurskrachtmeting. De uitslag van de bestuurskrachtmeting verheugt de SGP. Alhoewel het voorliggende rapport op zich al een goed inzicht biedt, zal een vergelijkend 'warenonderzoek' wellicht nog iets meer inzicht geven in de werkelijke bestuurlijke kwaliteiten van de provincie Utrecht.
De SGP heeft met name vragen over de doorvertaling van de aanbevelingen en de verbeterpunten uit het rapport naar het statenvoorstel. In dat proces is in de visie van de SGP iets weggevallen.
In het kader van de kerntaken zijn afspraken gemaakt (hoofdstuk 8, Epiloog m.n. blz. 59 8.2. Middenbestuur en bestuurskracht). Daar staat als eerste verbeterpunt, waarmee de provincie in de visie van de SGP iets zou kunnen: 'Pak duidelijker door op wat de kerntaken zijn van de provincie'. Spreker begrijpt dat dit in het voorliggende voorstel niet meer wordt uitgewerkt. Hij vraagt zich echter af waarom dit punt in het statenvoorstel niet is genoemd met een verwijzing naar een al ingezet proces en de toelichting, dat het niet als een expliciete aanbeveling wordt opgevat.
Een ander verbeterpunt is 'de effectiviteit van PS kan beter'. Spreker memoreert de discussie over de cultuur en het dualisme. De SGP had verwacht dat dit in het statenvoorstel als een aanbeveling zou worden gedefinieerd met een verwijzing naar de lopende activiteiten dan wel in een tijdpad uitgezet.
Met voornoemde voorbeelden heeft spreker willen illustreren dat de SGP de doorvertaling van de aanbevelingen en verbeterpunten, zoals die uit het rapport bestuurskrachtmeting naar voren komen, feitelijk niet toereikend acht. Het valt spreker op dat de aanbevelingen en verbeterpunten in het onderliggende stuk wel zijn benoemd, maar vervolgens niet zichtbaar worden gemaakt, waarmee aan de slag wordt gegaan.
Ten aanzien van aanbeveling IV, Randstadsamenwerking, uit het statenvoorstel kan spreker daarentegen het aanknopingspunt niet vinden met de aanbevelingen/verbeterpunten uit het rapport bestuurskrachtmeting.
Volgens spreker ligt de sleutel in het zinnetje in het onderliggende stuk bij het statenvoorstel op blz. 8, Vervolg, "In het Verbeterplan onderscheiden we drie sporen voor verbetering: het spoor van de onderzochte 'eigen opgaven, de organisatie en de Randstad(-opgaven en -samenwerking). Er is sprake van wisselwerking tussen deze drie sporen." Spreker begrijpt een en ander, indien voornoemde passage dient te worden opgevat in de zin: er is kennisgenomen van de aanbevelingen/verbeterpunten in het rapport bestuurskrachtmeting, maar de provincie heeft in deze ook eigen ideëen; de aanbevelingen/verbeterpunten uit het rapport bestuurskrachtmeting en de ideëen van de provincie zijn naast elkaar gezet en op basis daarvan zijn de vier uitgangspunten geformuleerd.
Het vorenstaande laat overigens onverlet dat de kwaliteit van de bestuurskrachtmeting de SGP verheugt en spreker trots is op de uitslag.

De heer De Vries kondigt aan dat D66 in de statenvergadering uitgebreider op dit onderwerp zal ingaan. D66 sluit zich in grote lijnen aan bij het betoog van de SGP.

Ook D66 is bijzonder tevreden over de bestuurskrachtmeting. Het is goed een spiegel voorgehouden te krijgen en te zien hoe de provincie er als overheid voorstaat, waar haken en ogen zitten en waar echt veranderingen/verbeteringen zouden moeten worden aangebracht. Spreker heeft voorts de mogelijkheid om met de Visitatiecommissie te overleggen over hun bevindingen en de wijze waarop zij tot een aantal conclusies is gekomen, als prettig en verhelderend ervaren.
Zowel bij het statenvoorstel als het persbericht naar aanleiding van het rapport bestuurskrachtmeting heeft spreker het gevoel dat GS een ander stuk hadden gelezen dan hij. Het rapport bestaat ook uit twee delen: het meer algemene deel en het bijlagenrapport. Spreker had het gevoel dat GS met name op het bijlagenrapport heeft gereageerd, terwijl de interesse van D66 met name uitgaat naar het meer algemene deel van het rapport. Daarin wordt een aantal rake en scherpe conclusies getrokken ten aanzien van het functioneren van de provincie in het algemeen, maar ook ten aanzien van de provincie Utrecht in het bijzonder. Daarover had D66 wat meer willen terugzien in het statenvoorstel. Het statenvoorstel is nu met name een organisatorisch verhaal geworden. Daarover wil D66 in de statenvergadering nader het debat voeren met GS. Daarbij zal D66 ook door middel van voorbeelden aangeven waarom zij deze benadering onvoldoende acht.

De heer Nugteren deelt mede dat ook GroenLinks verheugd is over de bestuurskrachtmeting en het resultaat, zoals verwoord in het rapport van de Visitatiecommissie. GroenLinks steunt het betoog van D66 voor wat betreft de gelegenheid over het rapport te kunnen spreken met enkele leden van de Visitatiecommissie.
Spreker deelt de mening, die GS in eerste instantie over dit rapport hadden, niet. GroenLinks vindt het rapport zeer de moeite waard om uitvoerig te bespreken. Het snijdt een aantal principiële- en organisatorische vraagstukken aan. De beschouwingen zal GroenLinks in de Staten voeren. Spreker zal zich thans beperken tot een kleine ‘preview’.
GroenLinks is van mening dat sprake is van een goed rapport. Er is heel veel over te zeggen maar wat GroenLinks met name in de reactie van GS mist, is een zelfblik van GS op zijn eigen functioneren. Integraliteit begint bij het college. Dat is een van de kritiekpunten in het verhaal. GS hadden het verhaal ook op zich zelf moeten betrekken.
In de reactie van GS staat een aantal beleidspunten. GroenLinks vindt dat niet kunnen. Het gaat over de structuur, de organisatie en de cultuur en niet over aanpassen van beleidsvoornemens.
GroenLinks heeft zich afgevraagd waar nu de bestuurlijke organisatie begint en de organisatie eindigt. Geïnformeerd wordt hoe hiermee wordt omgegaan.

Mevrouw Fokker deelt mede, dat de behandeling van dit onderwerp zich wat de PvdA betreft had kunnen beperken tot deze commissie. Nu het ook in de Staten zal worden behandeld, zal ook de PvdA haar bijdrage thans beperken.
De PvdA is niet zo positief over het rapport, omdat hieruit enigszins het beeld naar voren komt dat op voorhand vaststond wat er uit moest komen. Dat is vooral in de Epiloog het geval. In de bijeenkomst met de vertegenwoordiging van de Visitatiecommissie heeft de PvdA door haar vraagstelling al laten merken dat zij een kanttekening plaatst bij de aanpak van het onderzoek van de bestuurskrachtmeting.
Utrecht komt er op een aantal zaken goed uit. Dan komen er toch algemene conclusies uit. In die zin deelt de PvdA het betoog van D66. Het lijkt alsof het bijlagenrapport en het algemene deel twee verschillende rapporten zijn.
De PvdA betreurt dat er al een voorschot wordt genomen op de kerntakendiscussie door aan te geven dat het sociale beleid er niet bij hoort, en daarmee de open huishouding. Dat is in de visie van de PvdA te voortvarend.

De heer Bisschop onderschrijft het vorenstaande. Dat zijn punten in het rapport, die de SGP voor kennisgeving aanneemt, omdat daaruit duidelijk een bepaalde voorkeur van bepaalde leden van de commissie blijkt. De Staten bepalen echter zelf of zij dat al dan niet gaan doen.
Mevrouw Fokker onderschrijft het vorenstaande.
De PvdA memoreert voorts reeds te hebben aangegeven dat zij de mensen, die bevraagd zijn, eenzijdig vond. Een aantal onderwerpen was in feite al wat controversieel in de zin dat de provincie er tegenaan liep dat gemeenten het vastgestelde beleid van de provincie anders wilde. Het is logisch dat daarop dan een bepaalde reactie wordt verkregen.
Met betrekking tot de aanbevelingen van GS is de PvdA van mening dat met name aanbeveling IV, Randstadsamenwerking, feitelijk al een soort politieke stellingneming betreft. De discussie daarover vindt echter nog volop plaats. Dit wordt kennelijk wel de lijn in het Randstadverhaal, terwijl de discussie zich nog niet in dat stadium bevindt. De PvdA maakt daartegen bezwaar en zal daarop nader terugkomen in de Staten.
Samenvattend had het rapport bestuurskrachtmeting wat de PvdA betreft niet de zwaarte behoeven te krijgen dat het ook in de Staten wordt behandeld. Dat is ook de lijn hoe de PvdA met het rapport zal omgaan.

De heer Buiting geeft aan dat het CDA de bijeenkomst met een vertegenwoordiging van de Visitatiecommissie als verhelderend heeft ervaren.
Spreker beluistert drie hoofdpunten die om reflectie vragen in een bredere zin, misschien zelfs breder dan de provincie Utrecht maar zeker in de eigen provincie, en een aantal dat wat meer intern is gericht.
Alhoewel dat wellicht niet zo helder in het rapport bestuurskrachtmeting staat, was één van inzetten van de Visitatiecommissie ook te kijken naar de Randstadsamenwerking en het begrip samenwerking. Wat in het rapport niet zo scherp staat, maar wel duidelijk in de bespreking naar voren kwam, is dat de Visitatiecommissie teleurgesteld was over het feit dat de Randstadgedachte, waarin zij zelf zozeer geloofde, zo slecht uit de verf was gekomen. Dat is voor het CDA een fundamenteel bespreekpunt.
Het tweede fundamentele punt is de verhouding ruimtelijk/fysiek en sociaal/maatschappelijk. Het is van belang in het kader van de kerntaken en de toekomst te kijken naar de taken die helder zijn, goed door de provincie Utrecht worden uitgevoerd en dat op die wijze voort te zetten. Wat het CDA mist in het standpunt van GS is hoe de punten die verbetering behoeven worden opgepakt.
Het CDA sluit zich aan bij het betoog van de SGP, dat er nogal een grote discrepantie is tussen de onderliggende notitie en wat daaruit aan concrete aanbevelingen komt. Spreker betreurt dit, omdat in dat kader sprake is van een gemiste kans.
De Visitatiecommissie heeft complimenten richting de provincie Utrecht uitgesproken, omdat de provincie durft in te zetten op een langere termijnbeleid, de Strategie 2040. Het CDA acht in deze een goede suggestie van de Visitatiecommissie een en ander wat concreter te maken en de horizon wat dichterbij te halen. Spreker was enigszins teleurgesteld in de wel heel open aanbeveling die hiervan overblijft: ”Samen met partners in de regio ontwikkelen wij een middellange termijnagenda om te komen tot de realisatie van de doelen van Utrecht 2040.”
Het CDA pleit voor een aanscherping en zal hierop nader terugkomen in het debat in de Staten.

Mevrouw Haak merkt op, dat diverse fracties hebben aangeven de discussie vooral in PS te willen voeren. Wellicht is het goed de zaken enigszins in het bedoelde verband te zetten in de hoop dat dit leidt tot een zekere verduidelijking over het proces.
Het betreft een nieuw proces. In het begin is een aantal keuzes gemaakt, zoals het kiezen van een Visitatiecommissie en het besluit de bestuurskrachtmeting samen te doen met drie andere provincies. Dat proces zal op zich ook moeten worden geëvalueerd. Over de vraag of dit

proces nu de handigste manier was om te bereiken wat werd voorgestaan, willen GS ook nog graag van gedachten wisselen met PS.
Het blijft lastig om te zien waar het instrument bestuurskrachtmeting nu voor bedoeld is. Soms proeft spreekster dat het gevoel leeft dat met dit instrument het hele provinciale beleid wordt geëvalueerd. Dat is niet het geval. Met behulp van een aantal taken, dat een deel van het type taak van de provincie vertegenwoordigt, is getracht te bekijken hoe de provincie het doet, of dat altijd even handig is en vooral ook hoe de buitenwereld het functioneren van de provincie ervaart. Voor het laatste is een aantal van de partners van de provincie Utrecht uitgenodigd hun reactie te geven. De essentie van het laatste is te bewerkstelligen dat de buitenwereld de intenties van de provincies goed begrijpt.
Op blz. 8 wordt voorgesteld dit proces een vervolg te geven in de zin dat de verbeterpunten met de buitenwereld worden besproken en met PS, met het doel om aan het eind van de zittingsperiode te komen tot een stuk waarmee het volgende college aan de slag kan gaan.
Met betrekking tot de relatie tussen de verschillende onderdelen licht spreekster toe, dat de Epiloog een algemeen, politiek, verhaal van de Visitatiecommissie betreft dat niet alleen op de provincie Utrecht slaat maar ook op de andere provincies. GS hebben niet zozeer de behoefte om daarop, mede gezien het karakter daarvan, uitgebreid te reageren. Het gaat GS vooral om de leerpunten, zoals die zijn meegenomen in het stuk ‘Van meten naar leren en verbeteren’. Daarop hebben GS gereageerd.
Spreekster is zich ervan bewust dat zij in haar beantwoording niet op alle punten is ingegaan. Zij heeft wel in grote lijnen de intentie van de reactie van GS weergegeven. De overige punten zullen ongetwijfeld ook in het debat in de Staten aan de orde komen.

De heer Bisschop merkt op dat hem nog steeds niet duidelijk is hoe die vertaalslag van aanbevelingen en verbeterpunten naar de keuze voor de eigen aanbevelingen I t/m IV is gedaan. Spreker komt hierop in de statenvergadering terug. Spreker pleit er echter voor dat hierin in de aanloop naar de statenvergadering meer en beter inzicht wordt gegeven.

Mevrouw Fokker merkt op dat in het rapport ook staat dat de contacten vanuit de organisatie in Den Haag niet serieus worden genomen, omdat de mensen vanuit de organisatie niet de positie hebben om binnen te komen in Den Haag. De PvdA zou dit een hele kwalijke ontwikkeling vinden, omdat dit betekent dat alleen de directeuren van de provincie met een ministerie zouden kunnen praten.

Mevrouw Haak onderschrijft het laatste. De provincie heeft gekozen voor afdelingshoofden, die inhoudelijk sterk betrokken zijn en een directie, die de organisatie aanstuurt op de verschillende thema’s. Dat betekent ook dat de afdelingshoofden samen met de gedeputeerde in Den Haag de gesprekspartner zijn op de inhoudelijke onderwerpen. Kennelijk kijkt de Visitatiecommissie daar anders tegenaan.
Met betrekking tot het gevoel van onbehagen merkt spreekster op dat thans een eerste format van het verbeterplan voorligt. GS vragen of PS het ermee instemmen, dat GS het verbeterplan op die manier gaan opzetten. Indien PS aanvullingen hebben of van mening zijn dat de structuur hen niet bevalt, vernemen GS dit graag. De invulling van het Verbeterplan zal in samenspraak met de partners worden opgesteld. T.z.t. komen GS daarmee terug bij PS met de vraag of PS zich in die invulling kan vinden. Indien de Staten daarover in dit stadium al zaken willen meegeven, zien GS die met belangstelling tegemoet.

De voorzitter gaat er vanuit dat eventuele suggesties in de statenvergadering zullen worden aangedragen. Spreker sluit de discussie vervolgens af met de conclusie, dat dit onderwerp terugkomt in de Staten.

TER KENNISNEMING

13. Statenbrief Reactie op financieel toezicht: vorm en bevindingen 2010

14. Statenbrief Toezegging en moties bij beleidskader herindeling

15. Statenbrief Werkprogramma 2010 P4 Europa

16. Statenbrief Voortgang werkgroep Europa

17. Sluiting
Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering onder dankzegging van ieders komst en inbreng.